

СИЛАБУС
освітнього компонента
«ЗДОРОВ'Я ГРОМАД»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Медсестринство
Навчальний план	2024 р.
Освітній ступінь	Магістр
Статус дисципліни	Нормативна
Група	I MC-31
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра внутрішньої медицини та управління охороною здоров'я
	Викладач курсу Бялий Андрій Олександрович Магістр державного управління Спеціаліст вищої категорії, викладач - методист
Контактна інформація викладача	E. mail: a.bialyj@lma.edu.ua Група у Viber
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через ZOOM, Meet, або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу в Moodle	https://vl.lma.edu.ua/course/view.php?id=485
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 3 Загальна кількість годин – 90 Рік підготовки – 1-й Семестр – 1-й Лекції – 10 год Практичні заняття – 22 год Самостійна робота – 58 год
Коротка анотація курсу	Освітню компоненту розроблено таким чином, щоб надати здобувачам вищої освіти необхідні знання про вивчення основних методів статистичного дослідження, обчислення показників здоров'я населення, показників діяльності закладів охорони здоров'я, складання кошторису та бізнес-плану

	лікувального закладу, проведення профілактичних та санітарно-гігієнічних заходів щодо формування стереотипу здорового способу життя. Предметом вивчення дисципліни є: вивчення та аналіз стану медико-соціальних чинників формування популяційного здоров'я різних груп населення, основних демографічних показників суспільства в цілому, закономірностей найпоширеніших захворювань у світі й Україні.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення освітньої компоненти «Здоров'я громад» є оволодіння необхідними знаннями, навичками і набуття компетентностей щодо дослідження аналізу та оцінки основних показників здоров'я населення, організації та матеріального забезпечення діяльності системи охорони здоров'я, розробка з попередження та усунення шкідливого впливу детермінантів на здоров'я соціальної групи населення, удосконалення медичної допомоги і системи громадського здоров'я з позицій доказової медицини. Згідно з вимогами освітньої компоненти студенти повинні знати: – теоретичні основи організації охорони здоров'я в Україні; – проблеми та етапи реформування системи охорони здоров'я в Україні; – чинне законодавство України про охорону здоров'я, нормативно - базову документацію, що визначає діяльність закладів охорони здоров'я; – основні форми обліково - звітної документації закладів охорони здоров'я та принципи її оформлення; – історію розвитку соціальної медицини, внесок видатних вітчизняних та зарубіжних учених; – основні моделі організації охорони здоров'я; – методи статистичного дослідження, розрахунки основних статистичних величин; – основні показники здоров'я населення та залежність цих показників від факторів впливу навколошнього середовища; – чинники, які впливають на стан здоров'я людини; – групи здоров'я населення; – демографічну ситуацію в державі та її регіонах; – основи страхової медицини та медичного страхування; – діяльність та форми роботи лікарсько - консультивативної комісії та медико-соціальної експертної комісії; вміти: — володіти методикою обчислення демографічних показників і захворюваності з тимчасовою втратою працевздатності та інших видів захворювань; — аналізувати показники захворюваності за даними обліково - звітних документів закладів охорони здоров'я; — вести медичну обліково - звітну документацію; — користуватися нормативно - довідковою літературою в процесі виконання своїх фахових обов'язків; — володіти методикою обчислення показників діяльності закладів охорони здоров'я; — володіти методикою аналізу, графічного зображення показників діяльності закладів охорони здоров'я; — розраховувати основні статистичні величини; — складати план та програму статистичного дослідження; — проводити санітарно - освітню роботу щодо пропаганди та популяризації здорового способу життя та охорони навколошнього середовища; — володіти морально - деонтологічними принципами у спілкуванні з пацієнтами; — дотримуватись чинних наказів та інструктивних листів МОЗ України,

	обласного Департаменту охорони здоров'я.
Програмні результати навчання	ПРН 1. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності у сфері медсестринства з метою розвитку нових знань та процедур. ПРН 2. Здійснювати критичне осмислення проблем у сфері медсестринства на межі галузей знань. ПРН 3. Володіти спеціалізованими уміннями/навичками розв'язання проблем, з урахуванням стандартів професійної діяльності та аспектів соціальної та етичної відповідальності. ПРН 18. Застосовувати сучасні емпіричні та статистичні методи, методи моделювання, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для досліджень і розробок у сфері видавництва та поліграфії. ПРН 19. Використовувати цифрові технології та інструменти у професійній діяльності. ПРН 20. Управляти медсестринською діяльністю, спрямованою на забезпечення розвитку дитини, збереження її здоров'я та життя, раннє виявлення та профілактику порушень у дітей, покращення їхнього розвитку, підвищення якості їхнього життя, супровід і підтримка сімей з дітьми, у яких виявлено порушення розвитку.
Політика курсу	Дотримання принципів академічної добросередовища Не толеруються жодні форми порушення академічної добросередовища. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недобросередовища в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем. Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології Під час занять здобувачі вищої освіти діють із позицій академічної добросередовища, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Під час воєнного стану дотримуватися правил безпеки життєдіяльності, алгоритму дій під час сигналу "повітряної тривоги". Вести себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між студентами та викладачами. Відвідування занять Студенти повинні відвідувати усі лекції, практичні заняття курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Політика дедлайну Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт. Порядок відпрацювання пропущених занять Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також у любий зручний час для викладача. Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.

СТРУКТУРА КУРСУ

ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Соціальна медицина як наука про здоров'я громад. Система охорони здоров'я в Україні	2
2	Статистика здоров'я	2
3	Соціально-медичні проблеми здоров'я, демографічних процесів та захворюваності в Україні та сучасному світі. Медико-соціальні аспекти найважливіших захворювань. Методики їх вивчення	2
4	Організація та надання лікувально-профілактичної допомоги населенню України	2
5	Соціально-медичні аспекти проведення медико-соціальної експертизи тимчасової та стійкої втрати працевдатності в роботі закладів охорони здоров'я	2
	Разом:	10

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Організація та планування статистичних досліджень	4
2	Оцінка основних показників суспільного здоров'я за демографічними показниками	4
3	Методики вивчення захворюваності населення України. Актуальні проблеми захворюваності населення України та світу	4
4	Методика проведення медико-соціальної експертизи тимчасової та стійкої втрати працевдатності в роботі різних закладів охорони здоров'я	4
5	Аналіз діяльності та показників закладів охорони здоров'я	4
6	Модульний контроль 1. Статистичне дослідження показників здоров'я населення та діяльність закладів охорони здоров'я	2
	Разом:	22

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Теми	Кількіст ь годин
1	Провести статистичне дослідження за обраною тематикою	4
2	Метод стандартизації	4
3	Кореляція	4
4	Методика вивчення демографічних показників	4
5	Організація невідкладної медичної допомоги	4
6	Організація лікувально-профілактичної роботи працюючим на промислових підприємствах зі шкідливими чинниками	4
7	Порівняльна характеристика страхової медицини у різних країнах	5
8	Методика проведення експертизи тимчасової непрацевдатності в практичній роботі різних закладів охорони здоров'я	5
9	Методи та засоби формування інформаційного забезпечення санітарно-епідеміологічних закладів	5
10	Методи та засоби медико-гігієнічного навчання та виховання населення	5
11	Методика визначення економічної ефективності охорони здоров'я. Планування, прогнозування та бюджетне фінансування	5
12	Підготувати кошторис та бізнес план закладу охорони здоров'я	5
13	Підготовка до модульного контролю 1	4
	Разом:	58

Література для вивчення дисципліни	Основна (базова): - Громадське здоров'я: навчальний посібник / за заг. ред. Грузевої Т.С. / К: Книга-плюс, 2021. - Програма вивчення навчальної дисципліни «Соціальна медицина, громадське здоров'я» для студентів вищих медичних закладів освіти III – IV рівнів акредитації, К., 2018. - Громадське здоров'я: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / В.Ф. Москаленко, О.П. Гульчай, Т.С. Грудєва та ін. – Вид.3 – Вінниця, 2013. Допоміжна: - Соціальна медицина та організація охорони здоров'я / За ред. проф. О.М. Голяченка. — Київ: Медицина, 2011. - Соціальна медицина та організація охорони здоров'я / За ред. проф. — Москаленка В.Ф. - Київ: Книга плюс, 2010. - Біостатистика / За ред. проф. В.Ф. Москаленка. - Київ, 2009. - Соціальна медицина та організація охорони здоров'я / За ред. проф. Ю.В.Вороненка. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2002. - Соціальна медицина та організація охорони здоров'я: Практикум / За ред. чл-кор. АМН України, проф. Ю.В. Вороненка та проф. В.В. Рудень. — Львів: Новий світ, 2004.																																
Поточний та підсумковий контроль	Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті з обов'язковим виставленням оцінки у вигляді фронтального опитування студентів, розв'язання тестових завдань, рішення ситуаційних задач та відпрацювання практичних навичок. Підсумковий контроль проводиться у вигляді написання модульного контролю, який включає в себе теоретичну та практичну частину. Теоретична частина складається із відповідей на тестові завдання різної складності та опис відповідного завдання. Практична частина складається із розв'язання ситуаційної задачі та відпрацювання практичних навичок.																																
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, практичні та індивідуальні заняття, самостійна робота студента, консультації. У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище: MOODLE. Лекції та практичні заняття будуть вестися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet чи аналогічних. Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber, WhatsApp тощо (за вибором академічної групи).																																
Необхідне обладнання	У звичайному режимі навчання. Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища MOODLE. У режимі дистанційного навчання під час карантину вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.																																
Критерій оцінювання	Схема нарахування та розподіл балів <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="6">Поточне оцінювання, МК та самостійна робота</th> <th rowspan="3">СМО</th> <th rowspan="3">ПМО</th> <th rowspan="3">ECTS</th> <th rowspan="3">За національною шкалою</th> </tr> <tr> <th colspan="6">Модуль 1</th> </tr> <tr> <th>T1</th> <th>T2</th> <th>...Tn</th> <th>САП</th> <th>МК 1</th> <th>МО</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>4</td> <td>4</td> <td>3</td> <td>73</td> <td>75</td> <td>74</td> <td>74</td> <td>74</td> <td>C</td> <td>добре</td> </tr> </tbody> </table> T₁ – T_n – теми занять до модульного контролю 1; САП – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке переводиться у 100 – бальну шкалу; МК - модульний контроль; МО (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК; СМО (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО; ПМО (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення	Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО	ECTS	За національною шкалою	Модуль 1						T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО	4	4	3	73	75	74	74	74	C	добре
Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО					ECTS	За національною шкалою																				
Модуль 1																																	
T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО																												
4	4	3	73	75	74	74	74	C	добре																								

дисципліни за 100 – бальною шкалою, національною шкалою та ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A
0-89	добре	B
70-79	добре	C
60-69	задовільно	D
51-59	задовільно	E
35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F

Перелік практичних навичок

1. Організувати робоче місце медсестри – магістра.
2. Вміти заповнювати відповідні форми облікової медичної документації.
3. Проводити визначення відносних та середніх величин на основі даних медичної документації.
4. Здійснювати побудову варіаційного ряду.
5. Проводити статистичне дослідження, давати їйому інтерпретацію.
6. Вміти розраховувати показники відносних та середніх величин, динамічних рядів.
7. Проводити заходи профілактики серед населення.
8. Знати структуру ЛКК, її функції.
9. Знати структуру МСЕК, її функції.
10. Вміти визначати наявність факту непрацездатності, її характер та причини.
11. Визначати заходи по організації профілактичної та лікувальної роботи на підставі облікових медичних документів.
12. Вивчати, аналізувати, розраховувати та оцінювати показники роботи поліклініки.
13. Вивчати, аналізувати, розраховувати та оцінювати показники роботи стаціонару.
14. Вивчати сучасні заходи щодо покращення роботи надання медичної допомоги населенню.
15. Розраховувати рівні загальної та первинної захворюваності серед жінок.
16. Вміти здійснювати відбір контингенту для проведення диспансеризації вагітних.
17. Проводити заходи профілактики серед жіночого населення.
18. Визначати заходи по організації профілактичної та лікувальної роботи на підставі облікових медичних документів.
19. Вивчати, аналізувати, розраховувати та оцінювати показники роботи жіночої консультації.
20. Вивчати, аналізувати, розраховувати та оцінювати показники роботи пологового будинку.
21. Вивчати сучасні заходи щодо покращення роботи надання медичної допомоги жіночому населенню.
22. Дати оцінку оформленню засобам санітарної освіти.
23. Скласти макет стінної газети на задану тему.
24. Оцінити правильність вибору засобів проведення санітарно – освітньої роботи.
25. Підготувати бесіду на медичну тему.

Питання до підсумкового контролю

1. Соціальна медицина як наука про суспільне здоров'я.
2. Організація та проведення статистичного дослідження
3. Визначення поняття «здоров'я»
4. Чинники, які впливають на здоров'я.
5. Чисельність та склад населення
6. Механічний рух населення.

7. Природній рух населення.
8. Народжуваність.
9. Смертність.
10. Малюкова смертність.
11. Середня очікувана тривалість життя.
12. Методи та джерела вивчення захворюваності.
13. Загальна захворюваність.
14. Інфекційна захворюваність.
15. Захворюваність із тимчасовою втратою працездатності.
16. Демографічна ситуація в Україні.
17. Основи організації лікувально-профілактичної роботи.
18. Організація амбулаторно-поліклінічної роботи.
19. Організація первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини.
20. Медико-соціальні аспекти охорони здоров'я матері та дитини.
21. Аналіз діяльності лікувально-профілактичних закладів.
22. Організація медичної експертизи працездатності.
23. Експертиза тимчасової непрацездатності.
24. Експертиза стійкої працездатності.
25. Соціальне страхування.
26. Соціальне забезпечення.
27. Медичне страхування.

Опитування

Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу